

An aerial night photograph of a city, likely Overijssel, showing a dense network of streets and buildings illuminated by city lights. The sky above is a mix of deep blue and orange, suggesting a sunset or sunrise. The city lights are concentrated in the lower half of the image, with some brighter spots indicating larger urban centers or industrial areas. The overall scene is a wide-angle shot from a high altitude, looking down on the city.

Actualiteiten VNG lobby en kennisdeling

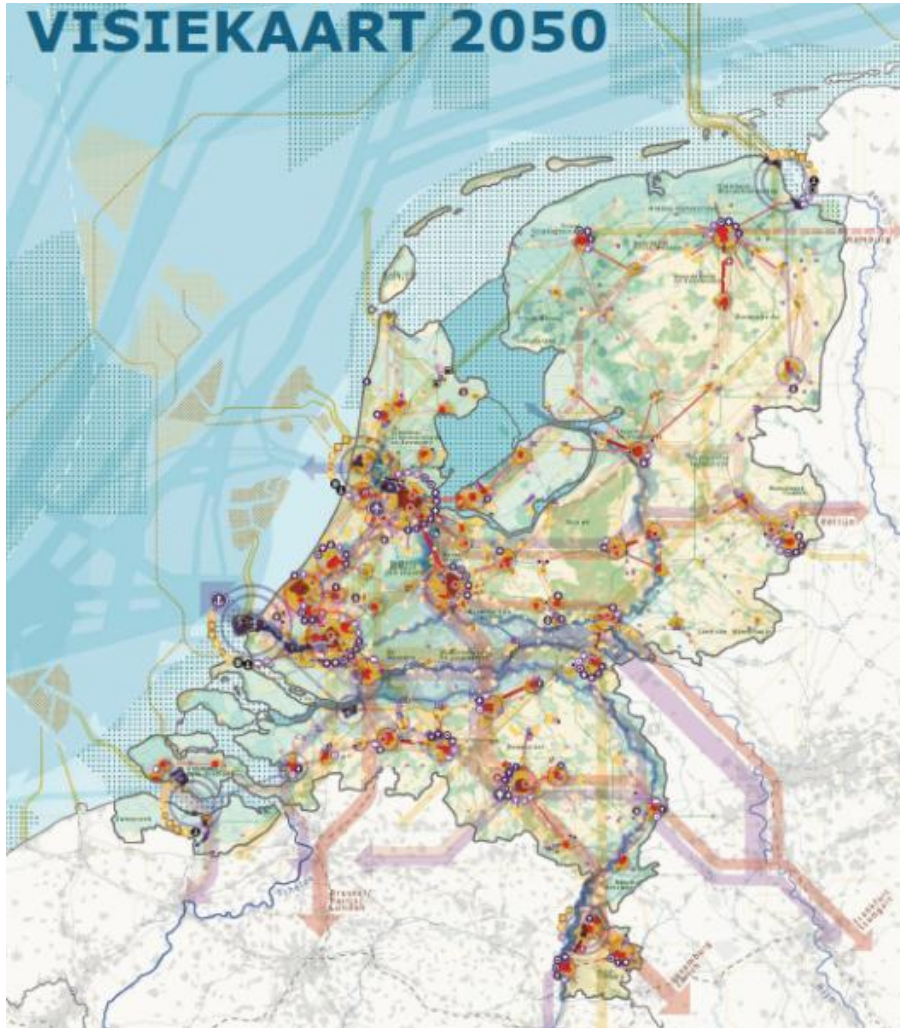
Bijeenkomst Platform Ruimte Overijssel
21 november 2025

Actualiteiten

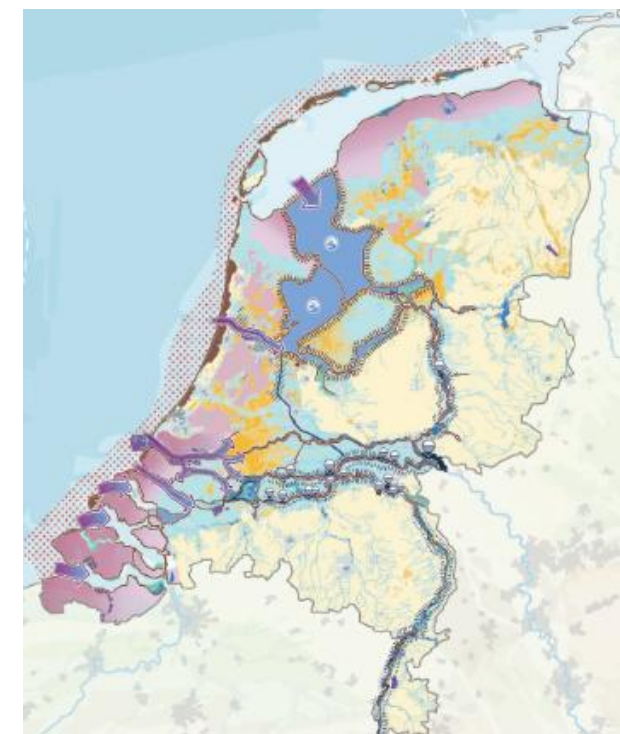
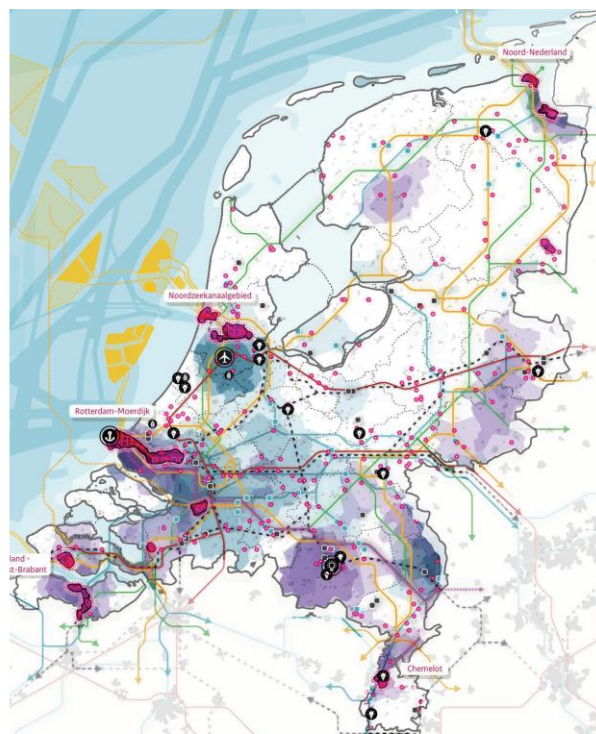
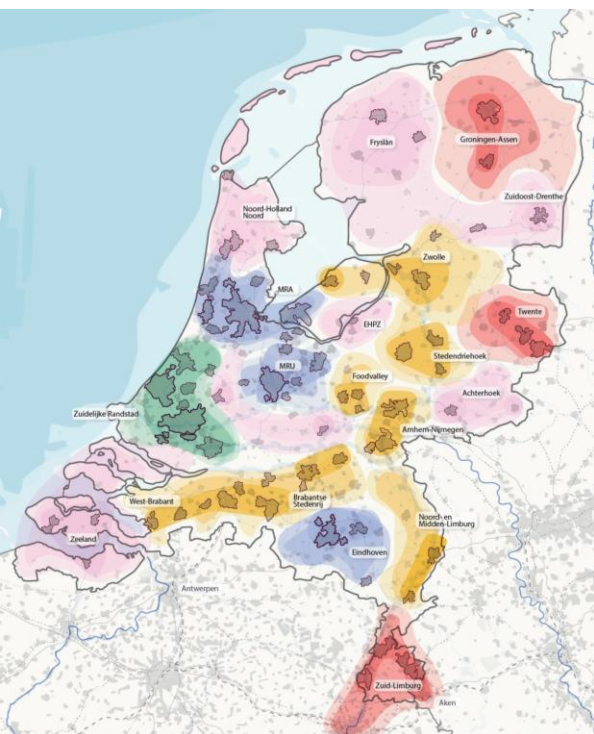
- Zienswijze Nota Ruimte
- Formatieproces (De Nieuwe Polder) en bouwstenen Landbouw en Natuur
- Overige actualiteiten

Zienswijze Nota Ruimte

De Ontwerp-Nota Ruimte

"De Nota Ruimte is een **Rijkskader** om te sturen op de ontwikkeling van ons land. De Nota Ruimte is een **nationale omgevingsvisie**, zoals bedoeld onder de Omgevingswet. Daarin maakt het Rijk **keuzes in samenhang** en legt de verbinding tussen de korte en de lange termijn. De Nota geeft invulling aan de **Rijksregierol**. VRO samen met IenW, LVVN, EZ, KGG, DEF, OCW en VWS."

1 Wonen, werken en bereikbaarheid

Regionale ontwikkeling, woningbouw, stedelijke economie, mobiliteit, groen en maatschappelijke voorzieningen.

2 Economie en energie

Ruimte, randvoorwaarden en netwerken op orde voor een hoogwaardige economie, leveringszekerheid van energie, strategische autonomie en veiligheid.

3 Landbouw en natuur

Toekomstbestendige landbouw en verbeteren natuurkwaliteit.

4 Water en bodem

Waterveiligheid, waterbeschikbaarheid, wateroverlast, waterkwaliteit, bodem en ondergrond.

Resultaat VNG-zienswijze

Doel: Door de leden gedragen zienswijze. Inhoud op hoofdlijnen.
Ondertekening door VNG-bestuurder.

Activiteiten:

- Bestuurlijke ronde via VNG-afdelingen (voorzitters)
- Bestuurlijke oploop voor zienswijze (21 november)
- Commissies RWM en EKEM stemmen in met zienswijze.
- Nauwe afstemming portefeuillehouders + RWM-vz

Constateringen

- Blij met een **langetermijnvisie** op de leefomgeving en beschrijving **samenhang** van de ruimtelijke opgaven.
- **Rollen en verantwoordelijkheden** van de andere overheden zijn nog onduidelijk. Alle keuzes landen uiteindelijk binnen de grenzen van gemeenten. Dus rol gemeente is essentieel.
- Bij de ontwerp-Nota is nu **geen uitvoeringsagenda of investeringsagenda** bijgevoegd.
- **Nog geen echte keuzes gemaakt**: wel aanzet van een keuze, maar echte keuze blijft uit. Daarmee onvoldoende duidelijk hoe de ambities in het Ontwerp gerealiseerd gaan worden.
- **Keuzes worden uitgesteld en richting de regio geschoven**. Nog onduidelijk wat rijksregie in de praktijk betekent en hoe het rijk met de regio zal samenwerken om aan de slag te gaan.
- **Hoe gaan we dit samen doen?** De keuzes die wèl gemaakt worden en de regie die het rijk pakt veroorzaken juist dilemma's voor decentrale overheden.

Belangrijke elementen die we meenemen in zienswijze

- *6 Uitgangspunten brief aan VRO (april 2025)*
- + **extra aandacht voor uitvoerbaarheid:**
 - Geen afwenteling problematiek op gemeenten.
 - Gemeenten komen niet tegenover elkaar te staan.
 - Balans in sectoraal beleid versus integraal beleid
 - Publiek draagvlak: hoe gaan we dit uitleggen?

+ bestuurlijke legitimiteit

Narratief ontbreekt: de wethouder moet het verhaal kunnen vertellen, de bestuurlijke keuzes van de nationale omgevingsvisie kunnen uitleggen. Daarom afgelopen periode VNG-inzet op rollen en verantwoordelijkheden.

De Nieuwe Polder

99%

Resolutie 'Onze inwoners verdienen beter!'

Sinds de val van het kabinet dreigt stilstand voor Nederland.

Gemeenten willen bijdragen aan oplossingen.

Dat doen we niet alleen, maar samen met maatschappelijke partners.

Zo brengen we het land weer in beweging en bieden we een hoopgevend perspectief.

Bouwstenen maatschappelijk middenveld

In totaal 8 bouwstenen waarvan 2 de fysieke leefomgeving direct raken:

- **Ruimte – De verbouwing van Nederland**

Bestaat uit zes grote onderdelen: woningbouw, energie/warmte, infrastructuur, natuur, landbouw en water. Met een oproep tot bijbehorende langjarige keuzes over ruimtegebruik, capaciteit en investeringslogica.

Volgende coalities/allianties vormen de basis: Woontop, Klimaataliantie, Bouwstenen stikstof en natuur.

- **Economie van de toekomst**

Het bieden van stabiliteit en een concurrerend en duurzaam ondernemersklimaat, met brede welvaart als kompas. Investeren in de economie en arbeidsmarkt van de toekomst en het versterken van de regionale economie.

- De overkoepelende brief en bouwstenen zijn gericht aan de informateur. Het betreft een breed palet aan sectoren: zorg, onderwijs, woningcorporaties, bedrijfsleven, medeoverheden en andere maatschappelijke partners.

Bouwsteen emissiereductie landbouw

- IPO, LTO, NAIJK, Unie van Waterschappen en VNG;
- Opgeleverd in juli '25, aangeboden aan de minister;
- Uiteenlopende reacties, Agractie en natuurpartijen ontevreden, middenpartijen overwegend positief;
 - Bouwsteen heeft stok achter de deur en bevat elementen voor afrekenbaarheid;
 - Bouwsteen heeft tussendoelen voor 2030 en 2035;
 - Sectorspecifiek zal e.e.a. nog uitgewerkt moeten worden.
- Geen appreciatie van de minister;
- Werken aan uitvoering met LTO, NAIJK, IPO, UvW.
- VNG houdt focus op:
 - **uitvoerbaarheid zonering**
 - **juridische randvoorwaarden KDW uit de wet en rekenkundige ondergrens**
 - **Vergunningverlening op gang, dus referentiemoment en salderen**
 - **Gebiedsgericht en coöperaties/collectieven**
 - Aandacht voor toezicht en handhaving, uitkoopregelingen, en doelsturingssystematiek.
- Bouwsteen emissiereductie ook door formerende partijen benoemd als belangrijk fundament vliegend van start te gaan.

Bouwsteen natuur

- IPO, Unie van Waterschappen, verschillende natuurorganisaties en TBO's (waaronder Natuurmonumenten) en de VNG;
 - Professionalisering van natuurbeheer via betere bekostiging en borging van beheer;
 - Extra maatregelen om 90% van condities van habitats op orde te hebben voor 2035;
 - Versterking van natuur op landbouwgrond;
 - Monitoring en bijsturing;
 - Aandacht gevraagd voor gemeentelijk belang i.r.t. financiering van natuurvraagstukken in den brede en stedelijk groen specifiek.
- Opgeleverd in oktober '25. Verwachtte bespreking met minister in december '25;
- Werken aan uitvoering bouwsteen i.r.t. implementatie natuurherstelverordening;
- Focus voor VNG:
 - Professionalisering SNL en positie van gemeenten binnen SNL;
 - Natuurmonitoring;
 - Sanctionering i.v.m. gemeentelijke rol als natuurbeheerder.

- Vanuit team landelijk gebied momenteel met name inzet op lobby en ambtelijke ondersteuning rondom:
 - Stikstof
 - Natuurherstelverordening
 - Veranderend grondgebruik
 - Gewasbescherming
- Bestuurlijk netwerk landelijk gebied (BNLG):
 - circa 6 keer per jaar digitaal; 1 - 2x fysiek
 - *Open voor nieuwe deelnemers! (wieger.zwikstra@vng.nl)*